

VANHUSNEUVOSTO

Aika: 4.9.2019 klo 14.30 – 16.40

Paikka: Kokoushuone Mylly, kaupungintalo Monkola, Karstuntie 4, 08100 Lohja

Läsnä Pirkko Kinnunen
Liisa Haverinen
Salme Hiltunen, klo 14.30 - 16.00
Maija Kokkonen
Mirja Janérus
Vappu Miinalainen
Snöfrid Rantanen
Mervi Kaira
Jorma Johansson
Hilkka Hyrkkö
Tarja Kunnala, klo 14.30 – 15.40
Elina Lindström, johtava sosiaalityöntekijä, klo 15.00 – 16.10
Tuula Suominen, esittelijä
Poissa Jaana Perheentupa, sihteeri
Paula Nordström

1. Vanhusneuvoston järjestäytyminen

Esittelijä Tuula Suominen avasi kokouksen ja totesi läsnäolijat. Kaupunginhallituksen 5.8.2019 § 223 nimeämät jäsenet esittäytyivät.

Vanhusneuvoston ensimmäinen tehtävä on valita puheenjohtajan ja varapuheenjohtaja, ehdotettiin Vappu Miinalaista ja Liisa Haverista. Suljetun lippuäänestyksen tuloksella 6 - 5, Liisa Haverisesta tuli puheenjohtaja. Varapuheenjohtajaksi ehdotettiin Vappu Miinalaista.

PÄÄTÖS: Vanhusneuvosto valitsi kokouksessaan puheenjohtajaksi Liisa Haverisen ja varapuheenjohtajaksi Vappu Miinalaisen.

2. Edustajien valinta vetovoima – ja palvelutuotantolautakuntiin

Vanhusneuvosto valitsi edustajat vetovoima- ja palvelutuotantolautakuntiin.

PÄÄTÖS: Vanhusneuvoston edustajaksi vetovoimalautakuntaan valittiin Liisa Haverinen ja henkilökohtaiseksi varajäseneksi Vappu Miinalainen.

Vanhusneuvoston edustajaksi palvelutuotantolautakuntaan valittiin Vappu Miinalainen ja henkilökohtaiseksi varajäseneksi Liisa Haverinen.

3. Syksyn kokousajat

Vanhusneuvosto päätti seuraavat kokousajankohdat: 2.10.2019 klo 14.00 kaupungintalon Riihi -kokoushuoneessa, 6.11.2019 klo 14.00 ja 4.12.2019 klo 14.00.

4. Toiminnan tavoitteet tällä valtuustokaudella

Kaupunginhallitus on vahvistanut vanhusneuvoston toiminnan periaatteet. Vanhus-

neuvoston toimintasääntö liitteenä. Valtuustokaudella kh:n ja lautakuntien jäsenten osallistumista ja keskinäistä tiedonsiirtoa tiivistetään. Lautakunnista vanhusneuvoston jäsenet toivovat kuulevansa palautetta.

Vanhusneuvoston jäsenet toivoivat tällä toimintakaudella mm.:

Ikähelpin toimintojen ja palveluiden laajempaa esittelyä

Huokeiden kokoontumis- ja liikuntatilojen myöntämistä ikäihmisille,

”Kylätalkkaritoiminnan” aloittamista yhteisenä Nummi-Pusula -alueella ja Karjalohja-Sammatti -alueella. Toimintaa on jo kanta-Lohjan alueella. Toimintaa hallinnoi ApuOmena.

Vanhusasiamies –toiminnan käynnistämistä Lohjalla, (osa Suomen kunnista on ottanut ko. asiamiespalvelun käyttöönsä),

Vanhusneuvoston tunnettuuden ja toiminnan esilläpitoa esim. paikallislehdissä ja puheenjohtajan vierailuina eri eläkeläisyhdistyksissä.

5. Vanhusneuvoston perehdytys

Koulutuspäällikkönä ja kehittämävastaavana toiminut Antero Krekola on lupautunut korvauksetta kertomaan vanhusneuvostotyöstä ja sen kehittämisestä. Hän on myös ollut mukana Vanhusneuvosto-oppaan laadinnassa. Puheenjohtaja ehdottaa hänelle Lohjan vanhusneuvoston perehdytystä 2.10.2019 klo 12.00 kaupungintalolla. Perehdytyksen jälkeen klo 14.00 on vanhusneuvoston kokous.

6. Vanhusneuvoston lausunto sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaisiin kuljetuksiin (johtava sosiaalityöntekijä Elina Lindström)

Elina Lindströmin lähettämät Lohjan laatimat toimintaohjeet Lohjan vanhusneuvostolle sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaiset kuljetuksista muistion liitteinä tiedoksi kannanottoa varten. Toimintaohjeet viedään 25.9.2019 sosiaali- ja terveyslautakuntaan, mahdolliset kannanotot ja täydennykset pitää olla tehty viikolla 37.

Sosiaalihuoltolain mukaisen liikkumisen tuki on tarkoitettu ikääntyneille tai muille liikkumisen tukea tarvitseville henkilöille, jotka eivät ole oikeutettuja vammaispalvelulain mukaisiin kuljetuspalveluihin. Liikkumista tukevat palvelut on tarkoitettu auttamaan asiakkaan omatoimista, päivittäisten asioiden hoitamista ja sosiaalisen elämän ylläpitämistä. Ensisijainen tapa liikkumisen järjestämiseen on esteetön ja toimiva julkinen joukkoliikenne, ml. kutsu- ja palveluliikenne. (Sosiaalihuoltolaki 1301/2014 (ShL) Sosiaalihuoltolaki 23 §, Sosiaalihuoltoasetus 9 § (ShA))

1. Kuljetuspalvelu lakisääteisenä palveluna

Sosiaalihuoltolain mukainen kuljetuspalvelu on kunnalle harkinnanvaraista toimintaa. Asiakkaan tilannetta arvioidaan kokonaisvaltaisesti elämäntilanne ja taloudellinen tilanne huomioon ottaen. Palvelu on tarkoitettu erityisesti taloudellisesti heikommassa asemassa oleville. Kuljetuspalveluja myönnetään käytettävissä olevan määrärahan puitteissa.

1.1 Myöntämisen perusteet

Kotikunta myöntää kuljetuspalveluja henkilölle, jolla on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa ja joka ei toimintakyvyn heikkoutensa vuoksi voi turvallisesti käyttää julkisia joukkoliikennevälineitä mukaan lukien palvelu- tai kutsuliikenne.

Palvelu myönnetään hakijan kanssa yhdessä tehtyyn palvelutarpeenarvointiin perustuen. Kuljetuspalveluja myönnetään yksilölliseen tarpeeseen perustuen 8-10 yhdensuuntaista taksimatkaa kalenterikuukaudessa, mikäli lautakunta hyväksyy matkojen lisäyksen. Ympäri vuorokautisessa hoiva-asumisessa asuville asiakkaille voidaan myöntää 2-4 yhdensuuntaista taksimatkaa.

1.2 Matkustusalue

Kotikunta määrittää matkustusalueen asiointi- ja virkistysmatkoihin.

Lohja Taksimatkat asiakas saa tehdä haluamaansa osoitteeseen Lohjan kaupungin alueella. Mikäli asiointimatka on lyhyempi naapurikuntaan, lupa voidaan myöntää poikkeuksena.

Taksimatkoista korvataan enintään 25€/matka. Jos matka maksaa enemmän, asiakas maksaa ylimenevän osan itse. Lohjalla nykyinen omavastuuosuus ikääntyneiden palvelualueella on 5€/suunta eli kokonaismatka 10€ ja kaupunki maksaa loppusumman.

2. Oman auton vaikutus kuljetuspalvelun myöntämiseen

Kuljetuspalvelua ei ole mahdollista myöntää, jos asiakkaalla on auto käytössään ja hän kykenee sitä käyttämään.

3. Yhdensuuntainen matka ja avustaminen matkan aikana

3.1 Yhdensuuntainen matka

Asiakkaalle myönnettävät matkat ovat yhdensuuntaisia matkoja. Yhdensuuntaiseksi todetaan matka, joka päättyy eri osoitteeseen, kuin mistä se on alkanut.

3.2 Avustaminen

Kuljetuspalvelumatka sisältää tarvittaessa asiakkaan ja hänen tavaroidensa avustamisen sisätiloista autoon ja autosta kohteeseen. Tästä palvelusta kuljettaja ei voi veloittaa erillistä maksua. Kuljettajalla ei ole kuitenkaan velvollisuutta toimia kuljetettavan henkilökohtaisena avustajana ennen saattamista tai sen jälkeen.

4. Pysähtyminen matkan aikana

Välttämätön, pikainen, noin 10 minuutin mittainen pysähdys reitin varrella on tarvittaessa mahdollinen. Tällainen pysähdys voi olla esimerkiksi pankkiautomaatilla käynti tai kirjeen pudotus postin laatikkoon tai muu rajoitetun aikamäärän puitteissa tapahtuma. Pysähdys tulee ilmoittaa etukäteen kuljetusta tilattaessa.

5. Matkojen yhdistely

Yhdistelty matka on matka, jossa useampi kuljetuspalveluasiakas kulkee samalla kuljetusajoneuvolla vapaaehtoisesti. Asiakkaat voivat nousta kyytiin ja jäädä kyydistä reitin varrella. Matka-aika ei saa muodostua asiakkaalle kestoaltaan kohtuuttoman pitkäksi.

Kuljetuspalveluasiakkaita kannustetaan matkojen vapaaehtoiseen yhdistelyyn. Yhdistelyllä on mahdollista vahvistaa palvelun saatavuutta esim. harvemmin asutuilla alueilla sekä vähentää ympäristöhaittoja ja kustannuksia. Yhdistetyn matkan aikana ei voi edellyttää pysähtelyä asiointia varten.

Yhdistellyistä matkoista ei tarvitse maksaa omavastuuosuutta. Koska yhdistely pidentää ajettavaa matkaa, poistetaan yhdistelyistä asiakaskohtainen korvauksen yläraja. Yhdistelty matka on siis asiakkaalle täysin maksuton, koska perustuu vapaaehtoisuuteen. Säilytetään kuitenkin omavastuuosuus 5€/suunta.

6. Matkojen käyttö etu- ja jälkikäteen

Yhdensuuntaisten matkojen määrät ovat kuukausikohtaisia.

Palvelussa voi säästää enintään neljä matkaa kuukaudessa seuraavalle kuukaudelle käytettäväksi. Matkat säilyvät säästössä vain seuraavan kalenterikuukauden ajan.

7. Invataksien ja porrasedon käyttö

7.1 Invataksi

Asiakkaalla on oikeus käyttää ns. invataksia, jos hän ei toimintakykynsä vuoksi kykene käyttämään tavallista taksia. Invataksien käyttöoikeuteen sisältyy avustus lähtiessä ja matkan päättyessä esim. asunnosta ulos ja autoon sekä autosta ulos ja asuntoon. Invataksien käyttöoikeudesta tehdään kirjallinen päätös ja tieto päätöksestä viedään asiakkaan tietoihin.

7.2 Porrasedo/ porraskiipijä

Porrasedo = Kuljettaja vetää pyörätuoli -asiakkaan käsivoimin portaissa.

Porraskiipijä = Taksissa on porraskiipijä-laite, jolla pyörätuoli -asiakas nostetaan portaissa.

Asiakkaan asuessa hissittömässä talossa, mihin on portaita eikä ramppia ole mahdollista asentaa, voidaan tarvittaessa käyttää porrasedoa tai porraskiipijää. Käytön tulee olla asiakkaalle turvallista. Tieto tarpeesta kirjataan kuljetuspalvelupäätökseen ja viedään asiakkaan tietoihin.

8. Saattaja

Asiakkaan mukana maksutta voi kulkea yksi henkilö saattajana tai avustajana. Saattamisella tarkoitetaan välittömästi ennen matkaa, matkan aikana ja välittömästi matkan jälkeen tapahtuvaa avustamista. Saattajan tai avustajan mukana olo tulee kertoa matkaa tilatessa.

9. Muiden mukana matkustavien henkilöiden matkat

Kuljetuspalveluasiakkaan kanssa voivat matkustaa perheenjäsenet tai muut läheiset: Saattajaa lukuun ottamatta muut mukana kulkevat maksavat julkisen liikenteen taksan.

Samassa kulkuneuvossa henkilöitä voi olla yhteensä enintään neljä (4).

Muiden henkilöiden mukana olo tulee ilmoittaa kuljetusta tilatessa.

10. Vakiotaksioikeus erityisin perustein

Erityisin perustein asiakkaalle voidaan myöntää oikeus matkustaa saman kuljettajan kyydillä (ns. vakiotaksioikeus), jos kuljettajien vaihtuminen tekee kuljetuspalvelun käytöstä hankalaa asiakkaan vamman tai sairauden vuoksi. Viranhaltija kirjaa vakiotaksioikeuden asiakkaan kuljetuspalvelupäätökseen.

11. Kuljetuksen tilaaminen

Kuljetuksen voi tilata Kulkukeskuksesta soittamalla, tekstiviestillä, sähköpostilla sekä sovelluksella. Tilatessa asiakkaan tulee kertoa nouto- ja kohdeosoitteet, nouto-aika, matkustavien henkilöiden määrä sekä muut erityistarpeet, kuten mukana kulkevat apuvälineet tai avustamisen tarve.

Kuljetuksen voi tilata ennakkoon, jolloin se saapuu sovittuna aikana. Jos kuljetuksen tilaa ns. tavallisena tilauksena, tulee kuljetuksen saapua 60 min. sisällä tilauksesta. Kuljettaja varmistaa asiakkaan henkilöllisyyden kuvallisesta henkilöllisyystodistuksesta, esim. kuvallinen henkilökortti.

Kuljetuksen voi myös ottaa taksitolpalta tai tilata suoraan taksiyrittäjältä. Mikäli asiakas ottaa kyydin tolpalta tai tilaa kyydin suoraan taksiyrittäjältä, hänen tulee varmistaa kuljettajalta Lohjan lähitaksin tilausnumerosta, että kyseessä on Kulkukeskuksen sopimusauto. Kulkukeskus ei korvaa jälkikäteen muiden palveluntarjoajien autoilla tehtyjä matkoja. Asiakas kertoo kuljettajalle kyydin kohdeosoitteen ja muut tarpeelliset tiedot. Kuljettaja ilmoittaa tilauksen Kulkukeskukseen, josta saa tilausvahvistuksen sekä hinnan matkalle. Asiakas saa Kulkukeskuksesta myös oman tilausvahvistuksensa.

12. Kuljetuksen omavastuun maksaminen

Asiakas maksaa matkasta omavastuun. Omavastuun päättää kunta ja se noudattaa kunnan julkisen liikenteen maksuja. Lohjalla sosiaali- ja terveyslautakunta päättää omavastuusuuden, joka on ollut suurempi kuin julkisen liikenteen maksu. Omavastuu maksetaan autossa yleisillä maksutavoilla kuten käteisellä tai pankkikortilla. Asiakas saa maksusta kuitin. Asiakas voi etukäteen hakea asiakasmaksusta vapautusta. Jos asiakkaalla on vapautus omavastuusta, merkitään se asiakasprofiiliin.

13. Kuljetustilauksen peruminen

Asiakkaan tulee perua tilaamansa kuljetus viimeistään 60 min. ennen sovittua noutoaikaa. Mikäli asiakas ei peru matkaa kuluu häneltä yksi kuljetusmatka. Mikäli taksi myöhästyy yli 30 minuuttia, voidaan kyyti perua ilman matkanmenetystä.

14. Kuljetuspalvelun hakeminen ja päätöksenteko

14.1 Kuljetuspalvelun hakeminen ja tarpeen arviointi

Kuljetuspalveluja haetaan kotikunnasta. Hakemuksen tekee hakija itse, edunvalvoja tai hakijan valtuuttama henkilö (valtakirja).

Arviointi perustuu asiakkaan elämäntilanteen, elinympäristön ja hänen vammastaan tai sairaudestaan aiheutuvan toimintarajoitteen kartoittamiseen.

Kuljetuspalvelutarpeen arviointi perustuu asiakkaan tilanteen mukaan:

- sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön tekemään palvelutarpeen arviointiin
- lääkärinlausuntoihin/epikriiseihin
- muihin selvityksiin (esim. fysio- tai toimintaterapeutin)
- ns. koematkaan julkisilla liikennevälineillä

Asiakkaan kuljetuspalvelujen tarvetta selvittäessä arvioidaan, onko hakijan mahdollista käyttää julkista liikennettä kuten matalalattiabussit ja niitä täydentäviä palvelulinjoja. Huomioon otetaan myös hakijan kyky käyttää saattajan avulla julkista liikennettä.

14.2 Kuljetuspalvelupäätös

Päätöksen kuljetuspalvelusta tekee kunnan viranhaltija. Asiakas saa kirjallisen päätöksen perusteluineen ja muutoksenhakuohjeineen.

14.2.1 Päätöksen voimassaolo

Kuljetuspalveluja myönnetään pääsääntöisesti toistaiseksi voimassa oleviksi ja erityisin perustein määräajaksi. Toistaiseksi voimassa olemassa olevat päätökset tulee ra-

jata johonkin aikamäärään, jonka jälkeen tilanne arvioitaisiin uudelleen esim. 2 vuoden välein. Kuljetuspalvelupäätös on voimassa päätöspäivästä alkaen. Ensimmäisen kuukauden matkat ovat asiakkaalla käytettävissä täysimääräisinä, riippumatta päätöspäivämäärästä.

Päätös tarkistetaan aina, kun asiakkaan olosuhteet muuttuvat. Myöntävän tahon on kuitenkin mahdotonta tarkistaa jokaisen asiakkaan olosuhteiden-/taloustilanteen muuttumista. Tähän perustuu tarve päätösten määräaikaisiin tarkistuksiin.

Asiakkaalla on velvollisuus ilmoittaa kotikunnalle välittömästi, jos hänen kuljetuspalvelutarpeensa muuttuu.

15 Asiakasprofiili

Työntekijä perustaa kuljetuspalveluasiakkaalle ns. asiakasprofiilin, minkä perusteella kuljetukset järjestetään ja suunnitellaan juuri asiakkaalle sopiviksi. Suunnitelma sisältää asiakkuuden hoitamiseen liittyvät välttämättömät tiedot, jotka tallennetaan sähköiseen järjestelmään. Tietojen säilytyksessä noudatetaan EU:n yleistä tietosuojasetusta. (kts. liite *toimintaohje sh// Elina Lindström*)
Kuljetuspalvelutarpeen päättyessä työntekijä sulkee asiakasprofiilin.

Vammaispalvelulain mukaiset kuljetukset

Vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun toimintaohje

Toimintaohje perustuu seuraavaan lainsäädännön soveltamiseen: Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista 1987/380 (VpL) ja Asetus vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista 1987/759 (VpA)

Liikkumista tukevien palvelujen tavoitteena on edistää vaikeavammaisten yhdenvertaisuutta ja toimintamahdollisuuksia järjestämällä liikkumismahdollisuudet samoin edellytyksin kuin joukkoliikennettä käyttäville. Ensisijainen tapa liikkumisen järjestämiseen on esteetön ja toimiva julkinen joukkoliikenne, ml. kutsu- ja palveluliikenne. Espoon mallin mukainen kuljetuspalveluja koskeva toimintaohje 13.6.2019. on tarkoitus ottaa käyttöön koko Länsi-Uudellamaalla siinä vaiheessa, kun kuljetuspalvelujen organisointi siirtyy Espoon kaupungin hallinnoiman Kulkukeskuksen organisoimaksi. Kukin kunta päättää toistaiseksi toimintaohjeestaan. Lohjan kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunta on 29.1.2019 tehnyt päätöksen Espoon kaupungin hallinnoiman kuljetuspalvelujen kilpailutuksen valmisteluun osallistumisesta. Varsinaisesta kuljetuspalvelujen hankinnasta tehdään myöhemmin erillinen päätös. (liite: KP ohje 040919/Elina Lindström)

7. Vanhustenviikon (6.-13.10.2019) juhlien järjestäminen

- *Nummen ja Pusulan vanhustenviikon juhla* on 10.10.2019 esteettömässä Pusulan Ahjolassa. Työryhmänä on Marja Jaakkola, Antti Tuominen ja Mervi Kaira. Karkkilan Tienoo –lehteen laitetaan mainos alueen juhlasta. Kokonaiskustannukset juhalle tulevat ylittämään jonkin verran annettua rahaa suuremmaksi.
(muistioon liitetty Pusulan ikäihmisten juhlaohjelman liite 5.9.2019 Mervi Kaira/sp)

Karjalohja-Sammatin eläkeläisten järjestämä juhla on 8.10.2019 Karjalohjan Lasikirkon tilassa. Työryhmänä on Liisa Haverinen, Anneli Hakkarainen ja Eläkeliiton Karjalohjan yhdistyksen jäseniä. Eläkeliiton emännät hoitavat tarjoilut, Antti Kähönen juontaa juhlan, juhlapuhujaksi tulee ent. kirjastonhoitaja Kaisa Rinne, kanttori Atte Tenkanen hoitaa musiikin, kyläkoulun kuoro sekä eläkeläisten oma kuoro esiintyy juhlassa, seurakunnan loppusanat lausuu rovasti Heikki Linnavirta, kutsut ja julisteet

muokkaa ammattilainen Kari Uittamo. Juhlan budjetti n. 720€.

Kanta-Lohjan alueen juhla on Laurentius –salissa 9.10.2019.

Työryhmänä on Markus Karhunsaaari, Gudrun Lahtinen, Maija Kokkonen, Pirkko Kinnunen, Riitta-Liisa Kinnunen, Tuula Niemi ja Liisa Varpio. Juhlaryhmällä on ollut 3 kokousta kesällä juhlien järjestelyihin liittyen. Vanhusneuvosto keskusteli mahdollisten sponsorien käyttämistä Kanta-Lohjan kulujen kattamiseksi; tilavuokra ja Fazer Foodin/Amican tarjoilut muodostavat juhlabudjetista hintavan.

Kaikki alueet käyttävät Vanhustyön keskusliiton suunnittelemaa julistepohjaa 2019. (muistioon liitetty Maija Kokkosen 5.9.2019 lähettämä Kanta-Lohjan ikäihmisten juhlan ohjelma)

Juhlien mainoksia kopioidaan alueiden kirjastoissa, kustannukset menevät vanhusneuvoston kustannuspaikalta.

8. Muut asiat:

- *Voimaa vanhuuteen hanke*: Voimaa vanhuuteen hankkeen kehittämissuunnitelma laadittu yhteistyössä toimijoiden kanssa. Tapahtumia tulossa Lohjalla; luontoliikuntapäivä on Lohjanjärvellä 23.9.2019 klo 13–15, ja Uudenmaan oppimisverkoston 3.10.2019 kokoontuminen.

- *Hyvää ikää Lohjalla* – raportti (fi/sve) on jaossa painettuna vanhustenviikolla (6.-13.10.2019) sekä alueiden (3) juhlissa (8.-10.10.2019).

- *Vanhustyön keskusliiton ikäihmisten Ystäväpiiriryhmä* käynnistyy Lohjalla 1.11.2019; ilmoittautumiset 1.9.2019 alkaen klo 9-14 p. 0440 394 06.

Muistion vakuudeksi

5.9.2019

Tuula Suominen, kohta 1.
esittelijä

Liisa Haverinen, kohdat 2-8
puheenjohtaja

Jaana Perheentupa
sihteeri